

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

روش های پیشنهادی تدریس قرآن

قواعد اولیه روانخوانی

سرکار خانم عزیزی

تالار معلمان پایه پنجم

شهر بورع ۹۶

روش های پیشنهادی تدریس قرآن

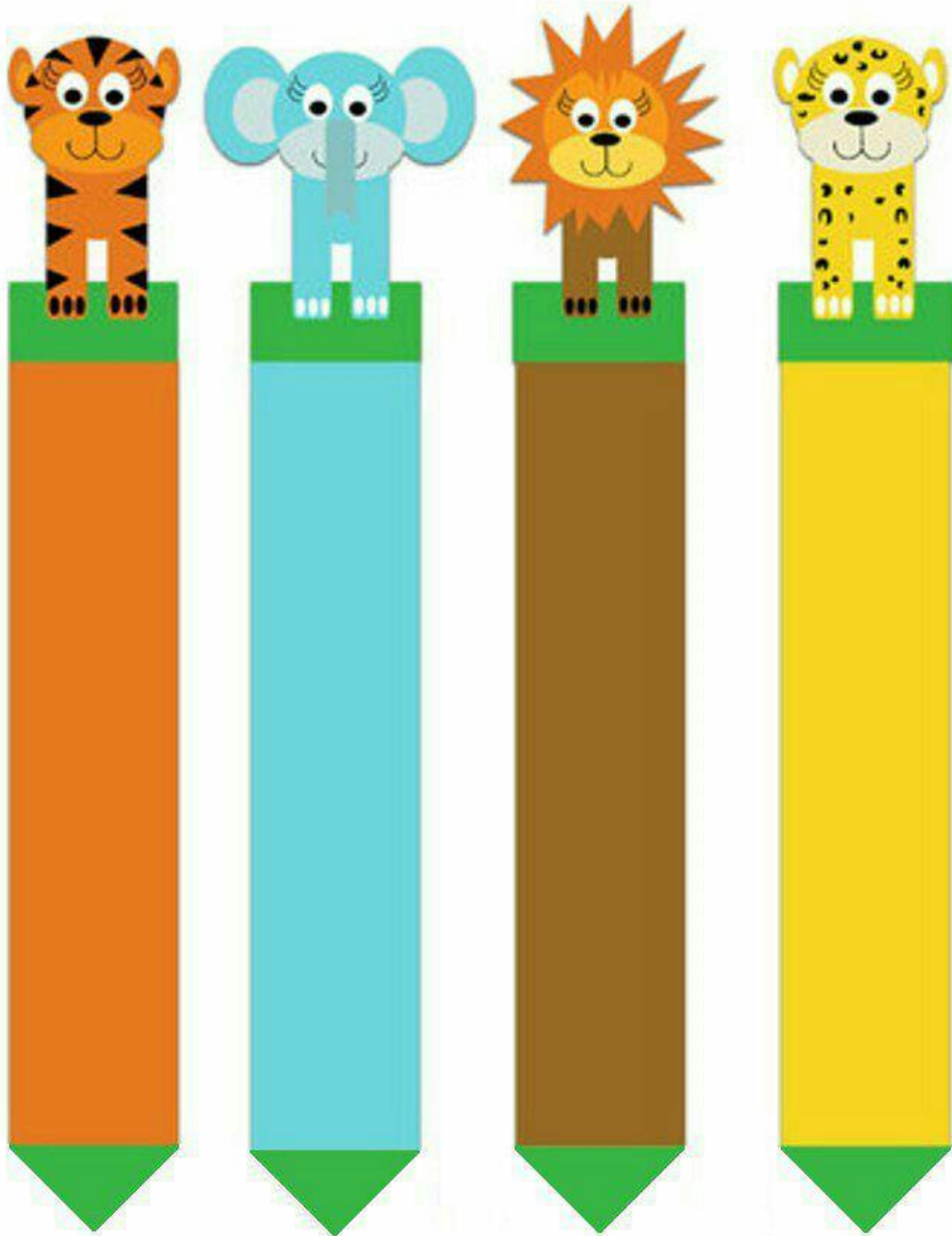
- ❖ متنی الامکان از فایل صوتی استفاده شود . ترتیل و صدای زیبای فایل صوتی در ایجاد علاقه و انگیزه موثر است
- ❖ فود معلم نیز صوت زیبا و روان را در قرائت رعایت کند
- ❖ در ارزشیابی اهداف اصلی که همان علاقه مندی به قرآن و درست خواندن آن می باشد را مدنظر قرار دهید
- ❖ به هیچ عنوان مفظ معنی آیات و لغات منظور نظر نمی باشد
- ❖ قسمت انس با قرآن به عنوان تکلیف به دانش آموز داده می شود و در جلسه بعد بررسی شود
- ❖ برنامه های متنوع و زیبا نیز برای قرآن داشته باشید مثل تمقیق ، نقاشی های قرآنی ، فوشنویسی و نمایش قصه های قرآنی و...
- ❖ سعی کنید در هر جلسه هر دانش آموز متنی یک سطر از درس قبل را روانخوانی کند تا دوره و رفع اشکال شود
- ❖ به صورت داوطلبی در مورد پیام قرآنی جلسه قبل صحبت کنید
- ❖ قبل از بازکردن کتاب قرآن امسال درباره این که قرآن اصلا چگونه کتابی است و احترام و داشتن وضو هنگام قرائت صحبت شود
- ❖ فقط با خواندن اکتفا نکنید طوری تدریس کنید که کلاس قرآن جذاب باشد و هر بار با انگیزه ای جدید درس را شروع کنید
- ❖ پیش خوانی داشته باشید یعنی از دانش آموزان بخواهید آیاتی که مشفص کرده اید را به آرامی برای فود و بعد برای نفر کناری آهسته بخوانند
- ❖ بعد شروع روان خوانی بروید یعنی هر دانش آموز سطر را بلند و شمرده بخواند

- ❖ اگر اشتباه می خواند به او فرصت دهید و هدایت کنید
- ❖ در ابتدا اگر تسلط ندارد اجازه دهید مروف را با رعایت اعراب بصورت بفش بفش (آدم آهنی)
بخواند بعد از تمرین و تسلط روان تر خواهد خواند
- ❖ نوار قرآنی استفاده شود و بچه ها با دقت و تمرکز به خطوط آیه ها به نوار گوش دهند
- ❖ در هر درس روی پیام قرآنی امروز کنید در مورد تصاویر و مفهوم پیام صحبت کنید و مصادیق آن را در زندگی بیان کنید
- ❖ نقاشی و فوشنویسی نیز از کارهای پیشنهادی تدریس پیام قرآنی می باشد
- ❖ پیشنهاد می شود در جلسه بعدی پیام قرآنی جلسه قبل به همراه معنی پای تابلو نوشته شود و همخوانی شود
- ❖ قصه های قرآن به جهت آشنایی بیشتر با فداشناسی و قرآن و ایجاد علاقه می باشد با تدریس بصورت نمایش و پخش انیمیشن آن را جذاب تر کنید
- ❖ در مورد مشکلات روانفوانی صبر و موصله کنید
 - کلاس را متما ساکت کنید
 - عجله و شتابزدگی : دعوت به آرامش و دقت به مروف و اعراب کنید
 - فحالت : با برخورد مناسب و تشویق و فوشروی و قطع نکردن قرائت دانش آموز فحالتی میتوان به اون اعتماد به نفس داد
 - ناتوانی در وصل : از او بخواهید ابتدا بفش بفش و با دقت بخواند
- ❖ در مورد بچه هایی که لکنت دارند فیلی صبر و موصله کنید و هرگز فودتان یا بچه ها ادامه کلمه را نگویند که برای او بدترین نوع سرکوب است

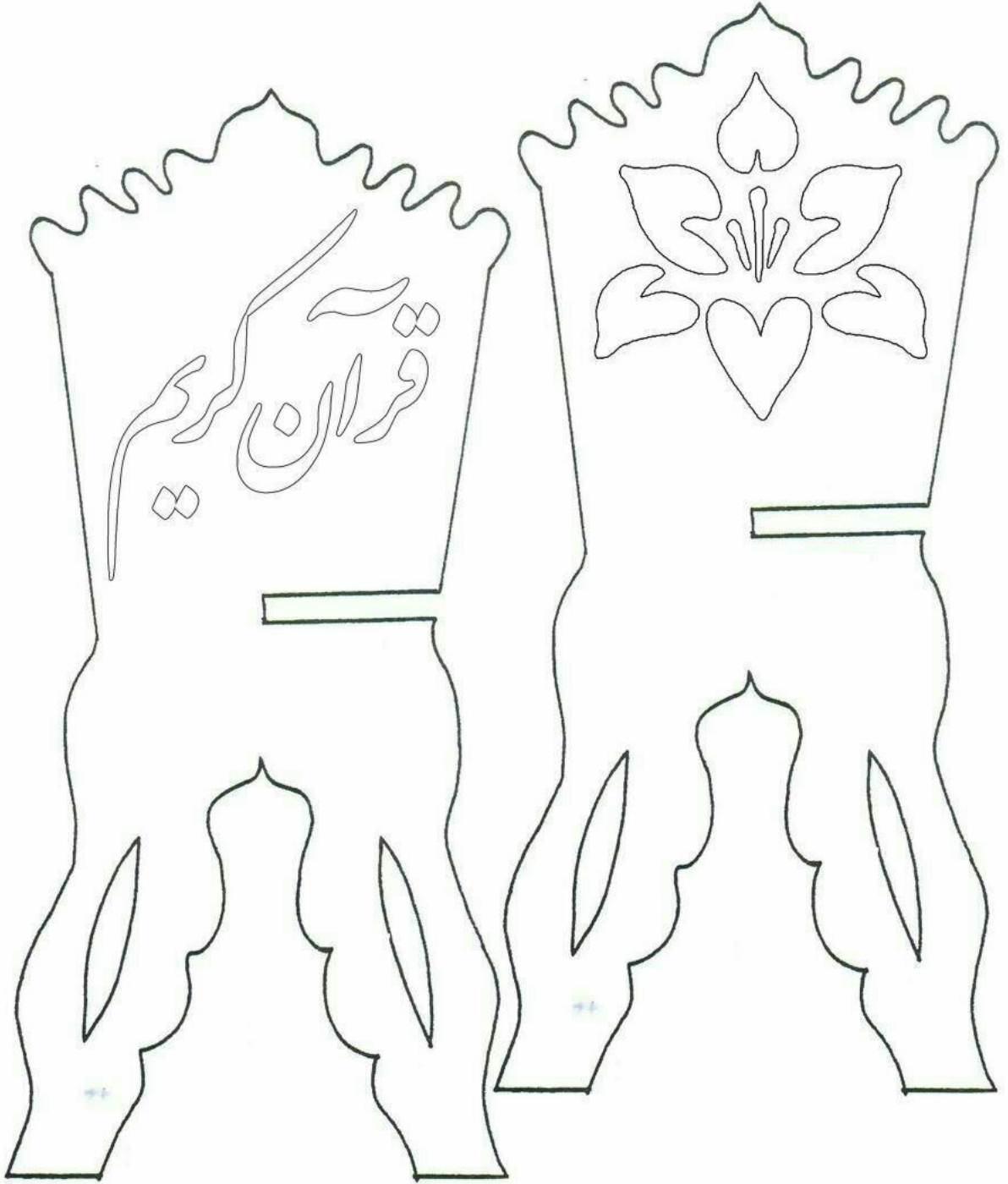
ایجاد انگیزه برای تدریس قرآن :

- ✓ صلوات های قرآنی زیبا و متنوع استفاده کنید
- ✓ رمل های قرآنی رو به عنوان کاردستی درست کنید
- ✓ در کلاس قرآن می توانید داستان های قرآنی کوتاه تعریف کنید
- ✓ لای قرآنی هم برای اینکه دست به آیات تماس نداشته باشه

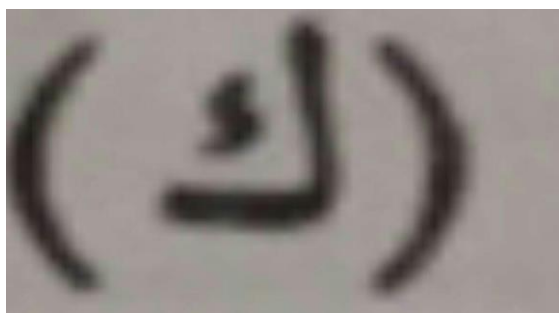

الگوی قابل پرینت رحل قرآن

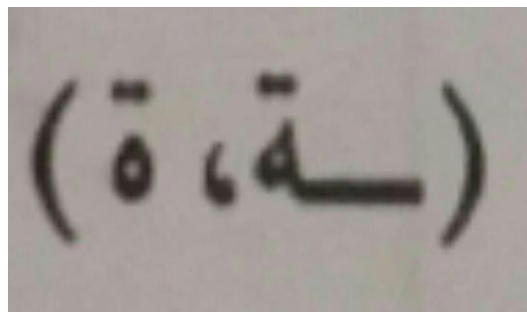

برای آموختن هر زبانی نخست باید با حروف و الفبای آن زبان آشنا شویم.

الفبای زبان عرب از نظر تعداد، چهار حرف (پ گ چ ژ) را ندارد و از نظر شکل در بعضی موارد متفاوت است.

این شکل کاف بزرگ است با لام اشتباه نشود

این شکل برای حرف ت در آخر بعضی کلمات قرار

می گیرد

لازم است خواندن حروف عربی را نیز مطلع باشیم:

تعداد	حروف	اسامی حروف	تعداد	حروف	اسامی حروف
۱	ا-ء	الف، همزه	۱۵	ض	ضاد
۲	ب	باء	۱۶	ط	طاء
۳	ت	تاء	۱۷	ظ	ظاء
۴	ث	ثاء	۱۸	ع	عین
۵	ج	جیم	۱۹	غ	غین
۶	ح	حاء	۲۰	ف	فاء
۷	خ	خاء	۲۱	ق	قاف
۸	د	دال	۲۲	ك	کاف
۹	ذ	ذال	۲۳	ل	لام
۱۰	ر	راء	۲۴	م	میم
۱۱	ز	زاء (زای)	۲۵	ن	نون
۱۲	س	سین	۲۶	ه	هاء
۱۳	ش	شین	۲۷	و	واو
۱۴	ص	صاد	۲۸	ی	یاء

حروف مقطعه در قرآن

اکنون که با اسامی حروف عربی آشنا شدید به راحتی می توانید حروف عربی را بخوانید.
از مجموع ۱۱۴ سوره قرآن ۲۹ سوره آن با کلماتی آغاز می شود که بصورت قطعه قطعه خوانده می شود که به آن حروف مقطعه می گویند

یس یاسین
طسم طا سین میم

علامت های قرآنی

هر زبانی برای تلفظ صحیح کلمات از علامت های خاص استفاده می کند تا صدای هر حرفی مشخص شود.
در فارسی و عربی نیز اعراب گذاری وجود دارد

- ✓ حرکات فتحه کسره ضمه
- ✓ حروف مدی مثل الف مدی ، یای مدی، واو مدی
- ✓ ساکن، تشدید ، مد ، تنوین

علامت هایی می باشد که در قرآن استفاده می شود

بررسی علامت های قرآنی

درس اول: فتحه

فتحه از کلمه فتح گرفته شده یعنی بازگشودن

علت نامگذاری آن به این دلیل است که هنگام تلفظ حالت لبها گشودن به خود می گیرد

دانش آموزان باید صدای فتحه را کوتاه و با یک ضرب بخوانند

ابتدا می توان بصورت تفکیک و بعد ترکیب تمرین شود

ترکیب	تفکیک
لَكَ	لَ كَ
مَعَ	مَ عَ
زَهَقَ	زَ هَ
وَعَدَ	وَ عَ
وَلَدَ	وَ لَ
مَكَرَ	مَ كَ
فَحَشَرَ	فَ حَ شَرَ
فَخَرَجَ	فَ خَ رَجَ
سَأَلَكَ	سَ أَلَ كَ
خَلَقَكَ	خَ لَقَكَ
وَوَجَدَكَ	وَ وَجَدَكَ
فَعَدَلَكَ	فَ عَدَلَ كَ
وَيَذَرَكَ	وَ يَذَرَ كَ

درس دوم: کسره

کسره از کلمه کسر گرفته شده است یعنی شکسته شدن
 علت نامگذاری آن نیز به این دلیل است که لبها حالت شکستن دارد

کسره نیز کوتاه و با یک ضرب خوانده می شود
 دانش آموزان نباید کسره را بکشند

ترکیب	تفکیک
بِمَ لَكَ	بِ مَ لَ كَ
إِبِلٍ وَرِثَ	إِ بِلٍ وَ رِ ثَ
حَفِظَ	حَ فِ ظَ
بِيَدِكَ	بِ يَدِكَ
فَصَعِقَ	فَ صَعِقَ
لَعَلِمَ	لَ عَ لِمَ
أَقَامِنَ	أَ قَامِنَ
أَفْحَسِبَ	أَ فْحَسِبَ

درس سوم: ضمه

ضمه از کلمه ضم گرفته شده است یعنی به هم پیوستن

علت نامگذاری به هم پیوستگی و غنچه شدن لبها هنگام تلفظ است

ضمه نیز از حروف کوتاه و یک ضربی است و بدون کشش خوانده می شود

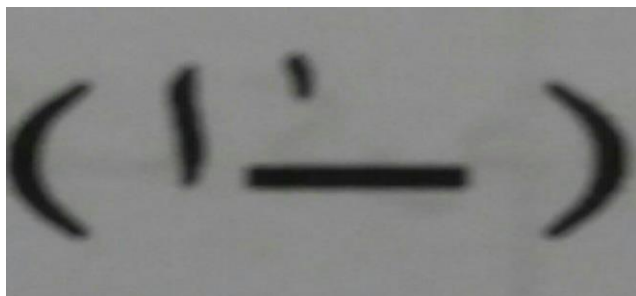
دقت شود هنگام قرائت آهنگین ضمه را کشیده نخوانید

ترکیب	تفکیک
هُوَ	ه و
جُعِلَ	ج و ل
دُعِيَ	د و ی
نُذِرُ	ن و ر
فَطْبِعَ	ف و ط
فُتِحَتْ	ف و ت
أَعْظَمُكَ	ع و ط
سَنَسِمُ	س و ن
أَخَذَهُمْ	أ و ح
وَبَصْرُكَ	و و ب

درس چهارم: الف مددی

هرگاه بعد از فتحه الفی قرار گیرد این الف باعث دوبرابر شدن صدای فتحه می شود

○ در قرآن علامت فتحه قبل از الف مدی به صورت ایستاده قرار دارد

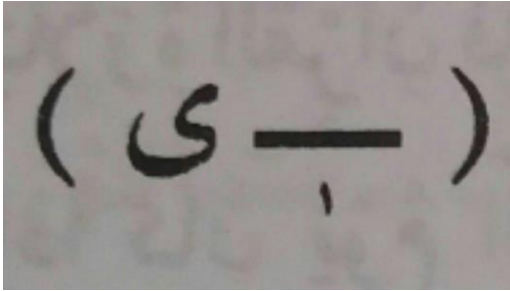
از آن جایی که این علامت از صداهای کشیده می باشد لازم است هنگام قرائت کمی کشش رعایت شود

ترکیب	تفکیک
قَالَ	قَا لَ
مَالَهَا	مَا لَ هَا
جَاهِدَ	جَاهِدَا
نَاصِرٌ	نَاصِرَانِ
عَذَابٌ	عَذَابَانِ
حُجْرَاتٍ	حُجْرَاتَانِ
تَبَارَكَ	تَبَارَكَانِ
بِعِضَاكَ	بِعِضَاكَانِ
يُضَاعَفُ	يُضَاعَفَانِ
مُنَافِقَاتٍ	مُنَافِقَاتَانِ
لَسَاخِرَانِ	لَسَاخِرَانِ

درس پنجم: یا مدی

هرگاه بعد از کسره حرف ی قرار گیرد این ی باعث دوبرابر شدن کشش صدای کسره می شود

○ در قرآن کسره قبل از ی مدی بصورت ایستاده علامت گذاری می شود

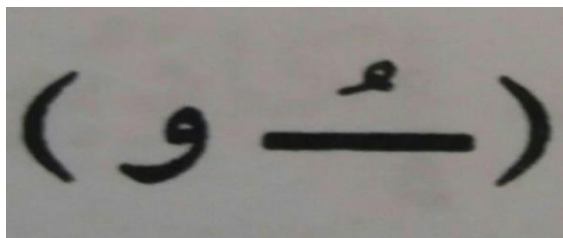
این علامت نیز جز صداهای کشیده است و در قرائت رعایت شود

ترکیب	تفصیل
کَلْبِی	کَلْبِی
لَفْبِی	لَفْبِی
صَلَاتِی	صَلَاتِی
رُسُلِی	رُسُلِی
عِبَادِی	عِبَادِی
قَمِیصِی	قَمِیصِی
قَرَاتِیْس	قَرَاتِیْس
أَرَادِی	أَرَادِی
حَافِظِیْنَ	حَافِظِیْنَ
إِیْمَانِهَا	إِیْمَانِهَا
سَفِیْهِنَا	سَفِیْهِنَا
مُنَافِقِیْنَ	مُنَافِقِیْنَ
مَعِیْشَتِهَا	مَعِیْشَتِهَا
مُجَاهِدِیْنَ	مُجَاهِدِیْنَ

درس نهم: واو مدی

هرگاه بعد از ضمه حرف واو قرار گیرد این واو باعث دو برابر شدن کشش ضمه می شود

○ شکل واو مدی در قرآن با فارسی تفاوتی ندارد

این صدا هم جز صداهای کشیده است و رعایت شود

ترکیب	تفکیک
أَوْذِينَا	أَوْ ذِي نَا
رَسُولَ	رَ سُو لَ
يُوقِفُونَ	يُؤِ قِفُونَ
تُوجِّهَهَا	تُؤِ جِّ هَا
قُلُوبِنَا	قُؤِ لُوبِنَا
يُوقِنُونَ	يُؤِ قِنُونَ
يَقُولُونَ	يُؤِ قُولُونَ
يُوعِدُونَ	يُؤِ عِدُونَ
يَتَمَاتِلُونَ	يُؤِ تَمَاتِلُونَ
فَذَبْحُوهَا	فَذُؤِ بْحُوهَا
لَنَا كِبُونَ	لَنَاؤِ كِبُونَ
يُظَاهِرُونَ	يُؤِ ظَاهِرُونَ
يُبَايِعُونَ	يُؤِ بَايِعُونَ
قُلُوبِكُمْ	قُؤِ لُوبِكُمْ

درس هفتم: ساکن

حرفی که هیچ حرکتی ندارد ساکن است.

حرف ساکن به کمک حرف قبل از خود خوانده می شود. پس در بخش بخش خواندن به کمک حرف متحرک قبل از خود خوانده می شود.

به بخش کردن کلمات دقت کنید:

ترکیب	تفکیک
خِفْتُمْ	خِفْتُمْ
يَلِدُ	يَلِدُ
أَعْهَدُ	أَعْهَدُ
أَحْضَرْتُ	أَحْضَرْتُ
يُحْيِيكُمْ	يُحْيِيكُمْ
يَمَسْسُنِي	يَمَسْسُنِي
يَلْتَقِطُهُ	يَلْتَقِطُهُ
تَنْكِصُونَ	تَنْكِصُونَ
نُخْرِجُكُمْ	نُخْرِجُكُمْ
مُخْتَلِفِينَ	مُخْتَلِفِينَ

درس هشتم: تشدید

اگر حرفی پشت سر هم تکرار شود اولی ساکن و دومی متحرک باشد، تلفظ سنگین می شود

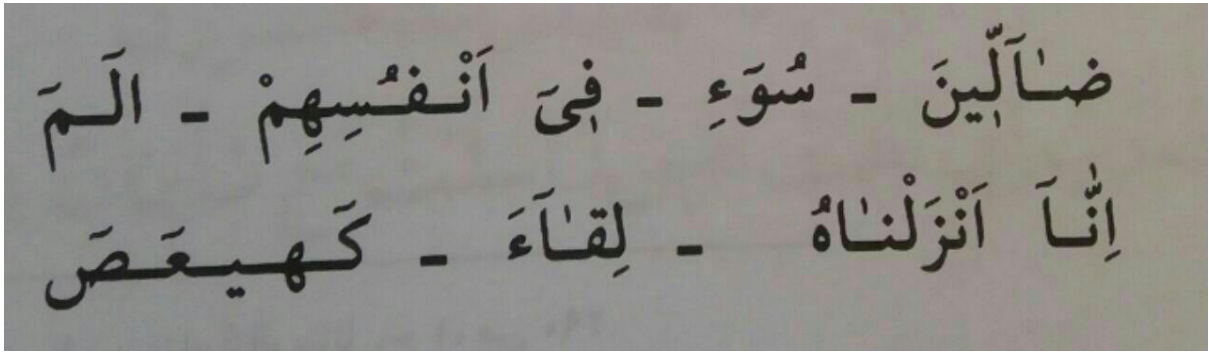
اولی در دومی ادغام می شود و در نتیجه حرف یک بار ولی محکم ادا می شود

ترکیب	تفکیک
إِنَّ	إِنْ نَ
كَلَّا	كَلَّا
فَثَمَّ	فَ ثَمَّ مَ
أَيُّهَا	أَيُّ هَا
رَبِّكَ	رَبِّ بَكَ
مَتَّعْنَا	مَتَّعْنَا
جَهَنَّمَ	جَهَنَّمَ
الَّذِينَ	الَّذِينَ
فَصَلُّنَاهُ	فَصَلُّ نَاهُ
يَصْعَدُ	يَصْعَعُ دُ
مُقَرَّبِينَ	مُقَرَّر بِينَ
يَتَفَضَّلُ	يَتَفَضَّلُ

درس نهم: مد

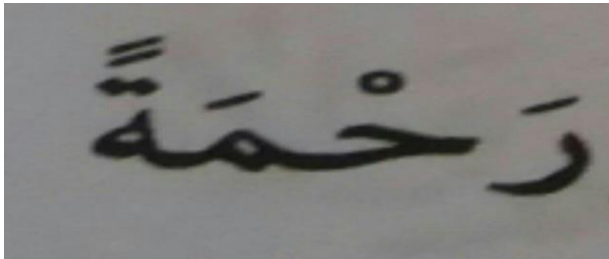
هرگاه بعد از حروف مدی حرف ساکن یا مشدد یا همزه قرار گیرد حروف مدی را باید بیش از حد کشش داد.

حروف مدی (الف مدی واو مدی یا مدی)

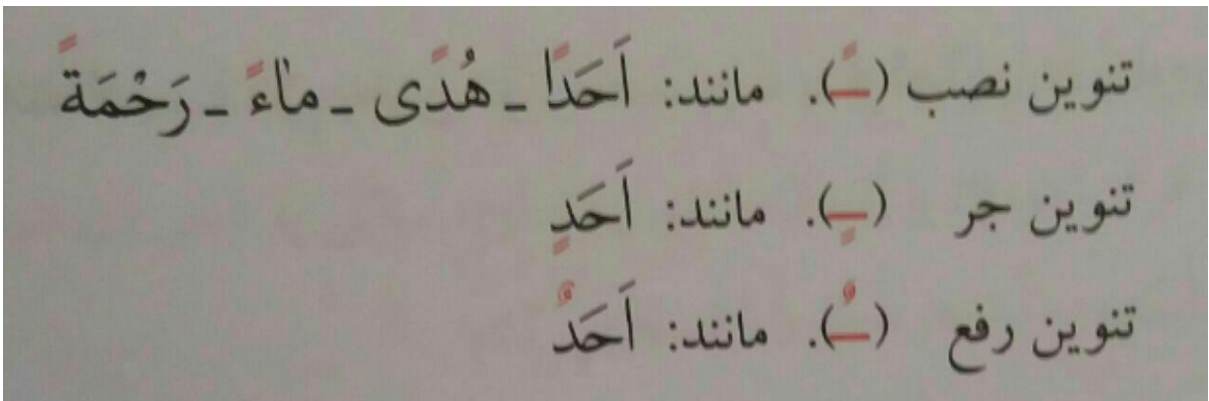
درس دهم: تنوین

نون ساکنی است که به آخر بعضی اسم ها اضافه می شود و برای این که این نون ساکن و زائد با نون اصلی اشتباه نشود آن را نمی نویسند بلکه بصورت تنوین نوشته می شود.

کلماتی که به تا گرد ختم شوند و تنوین دارند هنگام وقف تا به ه ساکن تبدیل می شود.

انواع تنوین

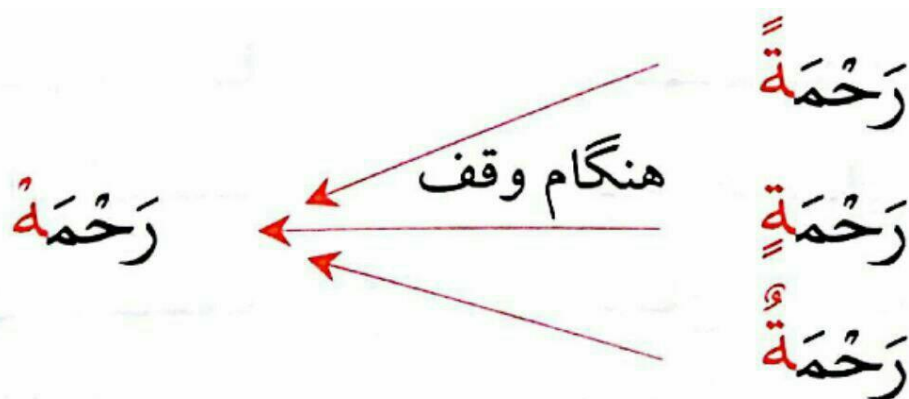

تنوین ها هنگام وقف

هنگام وقف نون تنوین خوانده نمی شود و به الف وقف می شود یعنی آخر آن آ خوانده می شود.

أَمْرًا	که هنگام وقف خوانده می شود	أَمْرًا
سُدًى	که هنگام وقف خوانده می شود	سُدًى
مَاءًا	که هنگام وقف خوانده می شود	مَاءًا

لَيَوْمٍ عَظِيمٍ	که هنگام وقف خوانده می شود	لَيَوْمٍ عَظِيمٍ
أَجْرٍ كَبِيرٍ	که هنگام وقف خوانده می شود	أَجْرٍ كَبِيرٍ

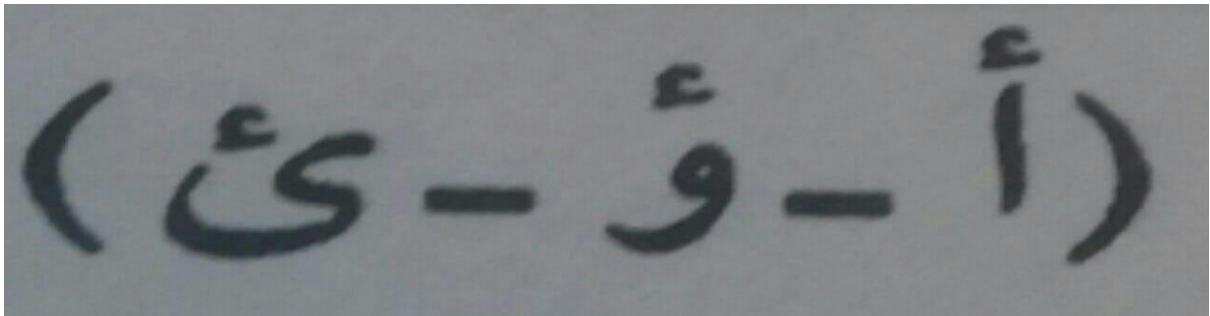

انواع حروف ناخوانا در قرآن

در قرآن به چهار حرف (ا - ل - و - ی) بر می خوریم که در بعضی از کلمات نوشته می شوند ولی خوانده نمی شوند.

پایه و کرسی همزه

همزه از حروفی است در ابتدای کلمه به صورت الف و در وسط و آخر کلمه با توجه به حرکت همزه با حرکت حرف ماقبلش آن را به صورت (ا - و - ی) می نویسند.

مثال هایی از پایه و کرسی همزه :

سَأَلَ - فُؤَادَ - يُبْدِي - أَمْرًا - يَسْتَهْزِئُ
مُؤَصِّدَةً - مُؤْمِنًا - تُؤْوِي - أَنْشَانَاهُنَّ
يُؤَاخِذُكُمْ - يُنْشِئُ - لَوْلَا - أَفْتُوْمِنُونَ

نکته: وقتی ی کوچک پایه و کرسی همزه شود در این صورت نقطه آن را نمی نویسند.

حَدَائِقَ - تُسْأَلُونَ - شَانِكَ - أَنْبِئُهُمْ - جِئْتُكَ
ذَائِقَةً - مَلَأَيْكَه - يُنَبِّئُهُمْ - سَيِّئَةً

پایه و کرسی الف مدی

واو یا یا در بعضی از کلمات باید بصورت الف خوانده شوند، مانند:

(صلوة - موسی)

خوانده می شود :

(صلاة - موسا)

که در قرآن راهنمایی شده است:

صَلْوَةٌ - ضُحَى - مِشْكُوَةٌ - أُولَى - غَدْوَةٌ
لِلْعُسْرَى - مَنْوَةٌ - تَلْظَى - زَكْوَةٌ - يَتَزَكَّى
الْحَيَوَةُ - فَتَدَلَّى - نَجْوَةٌ - اسْتَعْلَى

الف جمع :

افعالی که در آخر آن ها به حرف واو جمع ختم می شود در صورتی که بعد از واو جمع ضمیر نیاید لازم است بعد از آن داد الف بیاید. این الف اضافه الف جمع یا الف فارقه نام دارد.

نَصَرُوا - فَرِحُوا - آمَنُوا - كَانُوا - صَبَرُوا - تَعَثُوا

أَقِيمُوا - عَمِلُوا - أَوْلَيْكَ - أَوْلُوا - أَوْلَاءِ - أَوْلَى

به نحوه خواندن این کلمات دقت کنید و حروف خوانا و ناخوانا را در نظر بگیرید.

نوشته می شود:

أُولَى - أُولُوا - أُولَاءِ - أُولَاتٍ - أُولَئِكَ - سَأُورِپِكُمْ

خوانده می شود:

أُولَى - أُولُوا - أُولَاءِ - أُولَاتٍ - أُولَئِكَ - سَأُورِپِكُمْ

همزه وصل:

تلفظ کلماتی که ابتدای آن ها ساکن است مشکل یا غیر ممکن است.

(نَضْرُ - هَبِطُ)

برای سهولت در تلفظ از الف استفاده می شود که در اول کلام خوانده می شود:

أَدْخُلُوا

ولی در وسط کلام الف خوانده نمی شود:

يَا قَوْمِ ادْخُلُوا

نکته: در بعضی قرآن ها برای همزه قطع که خوانده می شود الف و همزه

و برای همزه وصل که اگر در اول کلمه بیاید خوانده می شود و اگر در وسط بیاید خوانده نمی شود الف و ص کوچیکی مشخص کرده اند:

أَتَى أَمْرًا لِلَّهِ

به نحوه خواندن و حروف ناخوانای این کلمات دقت کنید:

وَاضْرِبْ - بِالْحَقِّ - غَيْرِ الْمَغْضُوبِ - قَالَ اخْرُجْ
أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ - رَبِّ اجْعَلْ - عَنِ الْيَمِينِ
بِالَّذِي - فَاصْبِرْ - وَاسْتَيْقَنَتْهَا - وَاحْلُلْ

جَعَلْنَا الْأَنْهَارَ - رَبَّنَا كَشِفْ - ذَوِي الْقُرْبَى
مُخْزِي الْكَافِرِينَ - وَابْتَلُوا الْيَتَامَى - أَوْتُوا الْكِتَابَ
إِلَى الْحَوْلِ - إِحْدَى ابْنَتِي - فَجَرْنَا الْأَرْضَ
أُولَى الْأَرْبَةِ - تَكْتُمُوا الْحَقَّ - الَّذِي أَوْثَمَنَ

الف و لام:

الف و لام که خوانده نمی شود و حرف بعدی مشدد خوانده می شود.

وَالشَّمْسِ - إِنَّمَا التَّوْبَةُ - عَلَى الثَّلَاثَةِ
نُخْرِى الظَّالِمِينَ - فَاسْتَبَقُوا الصِّرَاطَ

اشباع

واو یا ی بر اثر اشباع ه بوجود می آیند.

«أَنْزَلْنَا»

این کلمه در انتها ه دارد ولی با حرکتی که گرفته اشباع شده خوانده می شود

«عِنْدَهُ»

این کلمه در انتها ه دارد با حرکتی که گرفته هو خوانده می شود

ه ضمیر که در آخر کلمه می آید اگر حرف قلبش متحرک باشد اشباع می شود. یعنی ه ، هی یا هو خوانده می شود.

بِهِ - لَهُ - مَالُهُ که خوانده می شوند: بِهِ - لَهُ - مَالُهُ

أَنَّهُ رٌ - يَرُهُر - عِبَادُهُر - عَبْدُهُر - رَبَّهُر
مَعَهُر - فِي بَطْنِهِي - لِقَوْمِهِي - مِنْ دُونِهِي

نکته :

- اگر قبل از ه ضمیر ساکن باشد
 - اگر قبل از ه ضمیر حروف مدی باشد
 - اگر بعد از ه ضمیر تشدید باشد
- اشباع صورت نمی‌گیرد و عادی خوانده می‌شود:

مِنْهُ - إِلَيْهِ - لَدُنْهُ - فَاَعْبُدْهُ - يَعْلَمُهُ - فَبَشِّرْهُ

فِيهِ - أَنْزَلْنَاهُ - خُذُوهُ - يَهْدِيهِ - هِدَاةً - نَصْرُوهُ

لَهُ الْحَمْدُ - نَصْرَهُ اللَّهُ - دُونِهِ الْبَاطِلُ
بِهِ الَّذِينَ - إِسْمُهُ الْمَسِيحُ - جَاءَهُ الْأَعْمَى

ادغام: هرگاه نون ساکن به یکی از حروف « ی - ر - م - ل - و - ن » برسد نون ساکن حذف شده و این حروف (که اختصاراً به آنها حروف یرملون می گویند) با تشدید خوانده می شوند.

تذکر: در مورد احکام نون ساکن باید توجه داشت که تنوین هم نوعی نون ساکن محسوب می گردد.

مثال: مَن يَشَاءُ مَيَّشَاءُ

مثال: سِرَاجًا مُنِيرًا سِرَاجْمُنِيرًا

اقلاب (یا قلب به میم): در لغت بمعنای تقدیر کردن است و در تجوید بمعنای تبدیل نون ساکنه به میم.

هرگاه حرف نون ساکنه به حرف ب برسد نون ساکنه تبدیل به میم می شود.

مثال: مَن بَعَدَ مِمْبَعَدَ

برای تلفظ این میم ایجاد شده ما باید دو تا لب را به هم نزدیک کنیم به حدی که فاصله بسیار کمی با هم داشته باشند آنوقت بخش عمده صوت را از بینی خارج می کنیم و این حرف را به اندازه دو حرکت ادامه می دهیم و بعد حرف ب را تلفظ می کنیم.

تذکر: توجه داشته باشید که حرکت به میزان زمانی گفته می شود که نیاز است تا ما یک بند انگشتمان را به آرامی باز کنیم.

التقای ساکنین

هر گاه دو ن ساکن به هم برسد و هر گاه تنوین به حرف ساکن یا تشدید وصل شود، به صورت نون مکسور (ن) خوانده می شود؛ (همان طور که می دانید تنوین به صورت حرکت کوتاه و نون ساکن خوانده می شود، از این رو هر گاه تنوین به حرف ساکن یا تشدید وصل شود، دو حرف ساکن با هم برخورد می کنند که به آن التقای ساکنین می گویند. در این صورت برای تسهیل در خواندن، تنوین به صورت نون مکسور (ن) خوانده می شود.)

مانند:

لَهُوَا انْفَصُوا لَهُوَا انْفَصُوا
عَدَنِ النَّسِي عَدَنِ النَّسِي
خَيْرِ اطمَانَ خَيْرِ اطمَانَ

لَهُوَا انْفَصُوا كه خوانده می شود: لَهُوَا انْفَصُوا
بِرَحْمَةِ ادْخُلُوا = = = بِرَحْمَةِ ادْخُلُوا
فَسَقُّ اليَوْمَ = = = فسَقُّ اليَوْمَ

وقف:

وقف بدون تغییر

اگر در آخر کلمه حرف ساکن و یا یکی از حروف مدی قرار گیرد در هنگام وقف تغییری داده نمی شود.

قُمْ فَاَنْدِرْ - فَاَنْطَلَقَا - وَاَدْخَلْنِي جَنَّتِي - وَلَا تُسْرِفُوا

وقف اسکان

آسمان یعنی ساکن کردن اگر حرف آخر کلمه فتحه یا ضمه یا کسره یا نتوین کسره یا ضمه باشد در هنگام وقف ساکن می شود

هُدًى لِلْمُتَّقِينَ كه در هنگام وقف می شود: هُدًى لِلْمُتَّقِينَ
عَاقِبَةُ الْأُمُورِ = = = عَاقِبَةُ الْأُمُورِ

إِيَّاكَ نَسْتَعِينُ که در هنگام وقف می شود: إِيَّاكَ نَسْتَعِينُ
 حَظِّ عَظِيمٍ = = = حَظِّ عَظِيمٍ
 وَ حُورٍ عِينٍ = = = وَ حُورٍ عِينٍ

وقف ابدال

یعنی تبدیل کردن. اگر حرف آخر کلمه ت گرد باشد در هنگام وقف به ها ساکن تبدیل می شود

أَقِيمُوا الصَّلَاةَ در هنگام وقف می شود: أَقِيمُوا الصَّلَاةَ
 فِي الْحَافِرَةِ = = = فِي الْحَافِرَةِ
 وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ = = = وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ
 دَكَّةً وَاحِدَةً = = = دَكَّةً وَاحِدَةً
 نَخْلٍ خَاوِيَةٍ = = = نَخْلٍ خَاوِيَةٍ
 عَلَيْهِمْ مَوْصِدَةٌ = = = عَلَيْهِمْ مَوْصِدَةٌ

اگر حرف آخر دارای تنوین فتنه باشد هنگام وقف تنوین حذف می شود و تبدیل به الف مدی می شود:

أَعْنَابًا در هنگام وقف می شود: أَعْنَابًا
 هُدًى = = = هُدًى
 عِشَاءً = = = عِشَاءً

علائم وقف در قران کریم

(م) علامت وقف لازم ← وقف لازم است .

(ط) علامت وقف مطلق ← یعنی وقف بر آن کاملاً به جاست

(ج) علامت وقف جایز ← یعنی وقف و وصل آن هر دو جایز است

(ز) علامت وقف مجوز ← یعنی وصل بهتر است، اما وقف هم اشکالی ندارد

(لا) علامت وقف ممنوع ← علامت وقف ممنوع است و نباید وقف کرد

(قلی) علامت وقف اولاً ← یعنی وقف بهتر است

(صلی) علامت وصل اولاً ← یعنی وصل بهتر است

(۳ ۳) علامت وقف مُعَانَقَه ← بر روی دو کلمه نزدیک هم قرار می‌گیرد و فقط بر یکی از دو کلمه می‌توان وقف کرد

(ص) علامت وقف مُرَخَّص ← یعنی به خاطر اطاله کلام و کمبود نَفَس می‌توان وقف کرد. در این صورت اگر مابعد آن جمله مفیدی بود، می‌توان از آن جا شروع به تلاوت کرد وگرنه باید اعاده نموده و از محل مناسب آغاز کرد

در حالت وقف، صدای «ئِ» را به صورت «آ» می‌خوانیم، مانند:

طُوئِ	←	طُوئِ
هُدِئِ	←	هُدِئِ
مُصَلِّئِ	←	مُصَلِّئِ
مُسَمِّئِ	←	مُسَمِّئِ

ئِ ← ئِ

حروف مقطعه:

نون	←	ن
طاها	←	طه
حامیم	←	حم
طاسینمیم	←	طسم
آلف لاممیم را	←	المر
کافها یا عین صاد	←	کهیعص

«عین» به صورت «عین» خوانده می‌شود.

هرگاه علامت مد (ـ) روی صداهاى کشیده (آ، ی، و) باشد، آن‌ها را بیش‌تر می‌کشیم، مانند:

وَلَا الضَّالِّينَ
فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ
أَنْظُرُوا إِلَى ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ
وَمَنْ مَعَهُ أَجْمَعِينَ
وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

دوستان این قواعد اولیه روانخوانی

جا داره باز هم قواعد پیشرفته‌تر گفته بشه

ولی در حد اول تا ششم ابتدایی همین کافی هست و در همه پایه‌ها همین اصول تکرار میشه

مریم عزیزی - نالار معلم پایه پنجم